

Frugtskrælvikler - også i kirsebær

Viklere i sødkirsebær er ikke et helt nyt fænomen, men sæsonen 2016 bød alligevel på et overraskende stort omfang af skader af frugtskrælvikleren

De større larver af frugtskrælvikleren kan forårsage skade på bær ved deres gnav, som også giver adgang for svampeinfektioner.

 Lene Baarts, GartneriRådgivningen A/S, lba@seges.dk

Frugtskrælviklerlarvens gnav ses især på blade og frugter. I 2016 var angrebet i nogle sødkirsebærssorter så grelt, at kun 20-30 procent af høsten kunne bruges. Det skyldtes - ud over gnav i frugterne - også en indirekte skade på grund af svampeinfektioner i bær med gnav i samt spredning af svampen til nabobær. I sorter, hvor frugten sidder tæt, giver det hurtigt et stort udbyttetab.

Gnav på frugt og blad forårsaget af frugtskrælviklerens larve.

Visuel kontrol til foråret

Larver af frugtskrælvikleren, *Adoxophyes orana*, forårsager skader på en lang række frugtarter, blandt andet er den også kendt fra kernefrugt. Da vikleren ikke er så velkendt fra danske plantager, mangler der viden om flyvningsperiode og antal generationer i Danmark. I 2016 var der mindst to generationer i kirsebærtræerne. Vikleren overvintrer som larve og genoptager aktiviteten i foråret. De voksne flyver over flere

måneder. De lægger især æg på undersiden af bladene. Æg klækkes afhængigt af temperatur efter én-tre uger. Larverne gnaver på blade og senere også på frugter.

I 2016 var der - efter det store angreb - en voldsom flyvning og æglægning igen i august-september. Æggene havde optimale forhold til klækning, så der var små, nye larver kort tid efter. Derfor bør der udføres ekstra visuel kontrol af viklerne i foråret 2017.

Varsling

Feromonfælder kan bruges til varsling af de voksne individer. I sødkirsebær kan man ikke bruge en skadetærskel baseret på kernefrugt, men må se fælden som et hjælpemiddel til timing af behandling. Hvis man undlader at hænge fælder op og først opdager larverne i plantagen, når de har fået en vis størrelse, er det svært at bekæmpe dem.

Visuel kontrol udføres løbende, både i foråret, hvor der ofte er larver i bladene, og indtil efter høst, hvor de voksne stadig kan flyve, parre sig og lægge æg og dermed sørge for nyt smittetryk til næste sæson.

Midler og bekæmpelse

Det eneste godkendte middel til bekæmpelse af viklerlarver i sødkirsebær, er det biologiske bekæmpelsesmiddel Turex. Karate er godkendt til blandt andet målerlarver og bladlus i kirsebær, og har sideeffekt på viklerlarver. Der er ringe effekt af midlerne, når larverne har fået

Den voksne frugtskrælvikler.

en vis størrelse, så det er vigtigt at få bekæmpet dem kort tid efter, at æggene klækker.

Capex og Isomate CLR (feromonforvirring), som begge virker på frugtskrælvikleren, er desværre ikke godkendt til brug i kirsebær.

Det nyligt opståede problem med frugtskrælvikleren i sødkirsebær hænger sandsynligvis delvist sammen med en omlægning fra bredspektrede midler til ikke-bredspektrede midler. Det betyder, at der ikke er effekt på viklerne, når der for eksempel behandles mod bladlus. ■

Varslingsprojektet er finansieret af Promilleafgiftsfonden for Frugtavlen og Gartneribruget.